

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. marts 2023
Kontor: Forskningskontoret
Sagsbeh: Cecilie Fjeldberg Hjarsen
Sagsnr.: 2023-0030-8460
Dok.: 2755018

Besvarelse af spørgsmål nr. 361 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 361 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Anne-Julie Boesen Pedersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørsmål nr. 361 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

” Vil ministeren sammenligne den norske undersøgelse med de danske offerudsatshedsundersøgelse og redegøre for, om man har viden om, at noget tilsvarende gør sig gældende i Danmark? Der henvises til ”Knap hver fjerde norske kvinde har oplevet voldtægt”, Berlingske, den 28. februar 2023.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet gennemgået rapporten ”Omfang av vold og overgrep i den norske befolkningen”, som er udgivet af Nasjonalt Kunnskapscenter om Vold og Traumatisk Stress (NKVTS) i 2023. Rapporten angår en norsk befolkningsundersøgelse af vold og overgrep, hvor et tilsigtet repræsentativt udsnit af den norske befolkning i alderen 18-74 år er blevet ringet op med henblik på at skulle besvare et spørgeskema over telefonen. I alt 4.299 personer har deltaget i undersøgelsen ved at besvare spørgeskemaet. Dette udgør en svarprocent på 10 pct. af alle dem, som blev kontaktet telefonisk (i alt 41.310 personer), og 26 pct. af dem, som besvarede opkaldet. Den lave svarprocent bevirker, at undersøgelsens resultater er behæftet med en vis usikkerhed, selvom analyserne er baseret på vægtede data, hvor der så vidt muligt tages højde for skævheder i bortfaldet.

Det fremgår af den norske undersøgelse, at 23 pct. af kvinderne og 4 pct. af mændene (i alt 13 pct.) på et tidspunkt i deres liv – enten som barn eller voksen – har været udsat for ’voldtægt ved magt eller tvang’, ’sovevoldtægt’ og/eller ’voldtægt af barn under 13 år’. Andelene dækker de personer i undersøgelsen, der har svaret bekræftende på mindst et af nedenstående spørgsmål.

Voldtægt ved magt eller tvang:

- Har noen – mann eller kvinne – noen gang tvunget deg til å ha samleie ved å bruke fysisk makt eller ved å true med å skade deg eller noen som står deg nær?
- Har noen – mann eller kvinne – noen gang tvunget deg til å ha oralsex ved å bruke fysisk makt eller ved å true med å skade deg eller noen som står deg nær?
- Har noen – mann eller kvinne – noen gang tvunget deg til å ha analsex ved å bruke fysisk makt eller ved å true med å skade deg eller noen som står deg nær?

- Har noen – mann eller kvinne – mot din vilje noen gang puttet fingre eller objekter inn i din vagina eller din anus ved å bruke fysisk makt eller ved å true med å skade deg?

Søvnvoldtægt:

- I tillegg til det du allerede har svart på. Har du noen gang opplevd uønsket seksuell kontakt mens du ikke kunne samtykke eller ikke kunne stoppe det som skjedde – fordi du var svært beruset, eller fordi du sov?

Voldtægt af barn under 13 år:

- Før du fylte 13 år, hadde noen som var minst 5 år eldre enn deg noen form for seksuell kontakt med deg?

I Danmark undersøges befolkningens udsathed for voldtægt eller forsøg herpå og øvrige seksuelle krænkelser årligt i Justitsministeriets offerundersøgelse. Den danske offerundersøgelse er baseret på et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16-74 år, som inviteres til at deltage i undersøgelsen ved at udfylde et spørgeskema via internettet eller over telefonen. I 2021 deltog 12.397 personer i undersøgelsen (ud af 25.687 inviterede), hvilket giver en svarprocent på 48 pct.¹

Justitsministeriets offerundersøgelse i 2021 viser, at 3,4 pct. af de adspurgte kvinder og 0,4 pct. af de adspurgte mænd (i alt 1,9 pct.) har oplevet at blive udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år. Andelen dækker de personer, der har svaret bekræftende på spørgsmålet:

- Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, dvs. at en person har haft eller har forsøgt at have samleje med dig, uden at du samtykkede heri?²

Det bemærkes hertil, at respondenter, der svarer bekræftende på ovenstående spørgsmål, spørges til tidspunktet for seneste hændelse, herunder om denne fandt sted inden for de seneste 12 måneder.

---

¹ Pedersen, Maria Libak, Okholm, Mikkel Møller, & Balvig, Flemming. (2022). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2021*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet. Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og gennemført i samarbejde med Københavns Universitet.

² Fra og med 2021 er spørgsmålet om voldtægt ændret, så spørgsmålsformuleringen passer med den nye samtykkebaserede voldtægtslovgivning.

I tillæg til dette kan det oplyses, at offerundersøgelsen i 2021 desuden viser, at 2 pct. af de adspurgte kvinder og 0,4 pct. af de adspurgte mænd (i alt 1,1 pct.) har oplevet at blive udsat for andre seksuelle krænkelser end voldtægt inden for det seneste år. Andelene dækker personer, der har svaret bekræftende på spørgsmålet:

- Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan f.eks. være blotelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet eller truet med at videregive meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, at du selv har oplevet dig tvunget til at dele sådanne billeder m.v., eller lignende seksuel krænkelse, hvor det var imod din vilje?

Foruden denne offerundersøgelse er Justitsministeriet bekendt med rapporten 'Seksuelle krænkelser. Omfang og karakter', der er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd³, og som opgør udsathed for voldtægt i et livsperspektiv. Overordnet viser denne undersøgelse, at 6 pct. af danskerne i løbet af deres liv har været udsat for tvungen sex, og at 4 pct. har været udsat for forsøg på tvungen sex.

Det skal bemærkes, at resultater fra forskellige offerundersøgelser ikke i alle tilfælde er sammenlignelige. For så vidt angår den norske undersøgelse af befolkningens oplevede udsathed for voldtægt, så adskiller den sig fra Justitsministeriets offerundersøgelse på væsentlige parametre i forhold til at måle forekomsten af voldtægt:

- Som beskrevet er der forskelle i både indsamlingsmetoden og svarprocenterne. Forskellige indsamlingsmetoder kan bevirke en bias i, hvilke respondenter der deltager i undersøgelserne og dermed have betydning for undersøgelsesresultater. Desuden kan det påpeges, at resultater fra undersøgelser med en relativ lav svarprocent er behæftet med større usikkerhed, hvilket samtidig betyder, at den store forskel i svarprocenterne undersøgelserne imellem indebærer, at resultaterne ikke er helt sammenlignelige.
- I den norske undersøgelse spørges befolkningen til udsathed for voldtægt *hele livet*, hvor der i offerundersøgelsen i Danmark spørges til udsathed for voldtægt *inden for de seneste 5 år*, herunder også inden for de seneste 12 måneder.

---

³ Heinskou, Marie Bruvik, Schierff, Laura Marie, Ejbye-Ernst, Peter, Friis, Camilla Bank & Liebst, Lasse Suonperä (2017). *Seksuelle krænkelser. Omfang og karakter*. Aalborg Universitet. Kantar Gallup. Københavns Universitet. Det Kriminalpræventive Råd.

- I den norske undersøgelse afgrænses voldtægt anderledes end i den årlige offerundersøgelse i Danmark, hvor der stilles et enkelt spørgsmål, mens der i den norske undersøgelse spørges ind til forekomsten af bestemte typer af handlinger via flere spørgsmål. Alene antallet af spørgsmål, der stilles om udsathed for en type af kriminalitet, kan have betydning for resultatet, således at jo flere spørgsmål, der stilles, desto mere udbredt forekommer den kriminalitet, der undersøges.
- Den norske undersøgelse omhandler specifikt vold og overgreb, hvor den årlige offerundersøgelse i Danmark omhandler en lang række kriminalitetstyper, herunder voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser, men også blandt andet tyveri, indbrud og hærværk. Det vides fra andre undersøgelser, at bredden af det emne, der undersøges, kan have betydning for, hvad befolkningen afrapporterer at have været udsat for.⁴

---

⁴ Brå. (2009). Våld mot kvinnor och män i nära relationer; Deen, Laura, Johansen, Katrine Bindsbøl Holm, Møller, Sanne Pagh, & Laursen, Bjarne. (2018). Vold og seksuelle krænkelser. Syddansk Universitet; Ottosen, Mai Heide, & Østergaard, Stine Vernstrøm. (2022). Partnervold i Danmark 2020. VIVE.